

POSTANOWIENIE

8 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzcyk

na posiedzeniu niejawnym 8 marca 2024 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku W. L.

z udziałem W. R., A. R. i M. L.

o stwierdzenie nabycia spadku,

na skutek skargi kasacyjnej W. R. i A. R.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Gdańsku

z 10 maja 2022 r., III Ca 882/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. oddala wniosek wnioskodawczyni o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania

sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący W. R. i A.R. powołali się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej. Wskazali, że w ich ocenie jest oczywiste, iż spadkodawczyni B.R. dokonała rozporządzeń majątkowych w testamencie na rzecz jej wnuków, a rozporządzenia te dotyczą wprost mieszkania przy ul. [...] w G.. W sprawie sporządzono czytelny i jasny językowo dokument w postaci testamentu, określający taką wolę spadkodawczyni.

Jak przyjmuje się w utrwalonej judykaturze Sądu Najwyższego, przesłanka oczywistej zasadności skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Oczywiste jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter, odnosić się do konkretnych, powołanych przez skarżącego przepisów prawa i być dostrzegalne na pierwszy rzut oka (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156 i z dnia 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18).

Z materiału sprawy wynikało, że spadkodawczyni sporządziła testament, którego treść nie była jednoznaczna. Sądy *meriti* dokonały jego wykładni, uznawszy – z odwołaniem się do art. 948, art. 961, art. 962 i art. 964 k.c. – że treścią testamentu jest powołanie do spadku W. L., ponieważ pierwszoplanowe znaczenie dla spadkodawczyni miało przekazanie mieszkania wnioskodawczyni – córce sprawującej nad nią opiekę – a wola zabezpieczenia finansowego wnuków odnosiła się do stanu rzeczy mającego nastąpić po śmierci córki. Sąd Okręgowy zaakcentował ponadto, że przyznanie wnukom prawa do środków finansowych uzyskanych ze sprzedaży mieszkania wskazywało na to, że jego właścicielką miała zostać córka spadkodawczyni, ponieważ w przeciwnym razie nie byłoby potrzeby

zbycia lokalu. Odwołał się także szeroko do zeznań świadków, ustalając m.in., że spadkodawczyni była zadowolona z opieki realizowanej przez córkę i w związku z tym zamierzała przyznać jej własność mieszkania w testamencie, o czym informowała osoby trzecie.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący przedstawili polemikę z tym stanowiskiem, prezentując własną, preferowaną przez siebie wykładnię testamentu. Wywody te – w zestawieniu z motywami zaskarżonego postanowienia – nie pozwalały jednak uznać, że stanowisko Sądu Okręgowego jest wadliwe, a tym bardziej, by było ono nieprawidłowe w sposób elementarny i widoczny już *prima vista*, czego wymaga przyczyna kasacyjna określona w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. W szczególności zaś, wbrew stanowisku skarżących, treść testamentu i poczynione w sprawie ustalenia nie dowodziły, aby niebudzącą wątpliwości wolą spadkodawczyni było ustanowienie wnuków spadkobiercami w udziale po 1/2.

Należało tym samym odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2, art. 520 § 1, art. 398²¹, art. 391 § 1 i art. 13 § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

[ał]

[SOP]